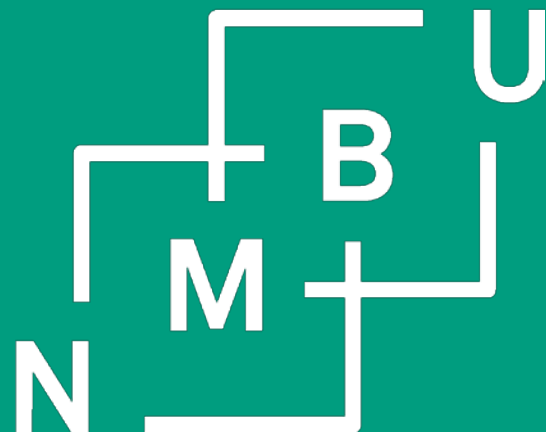
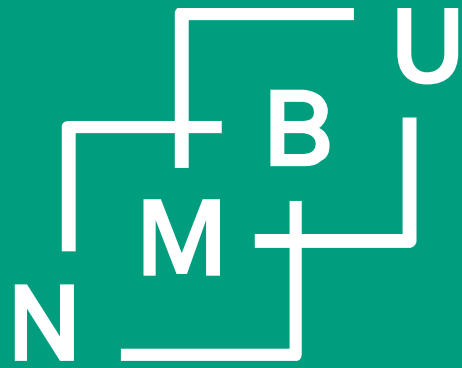

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

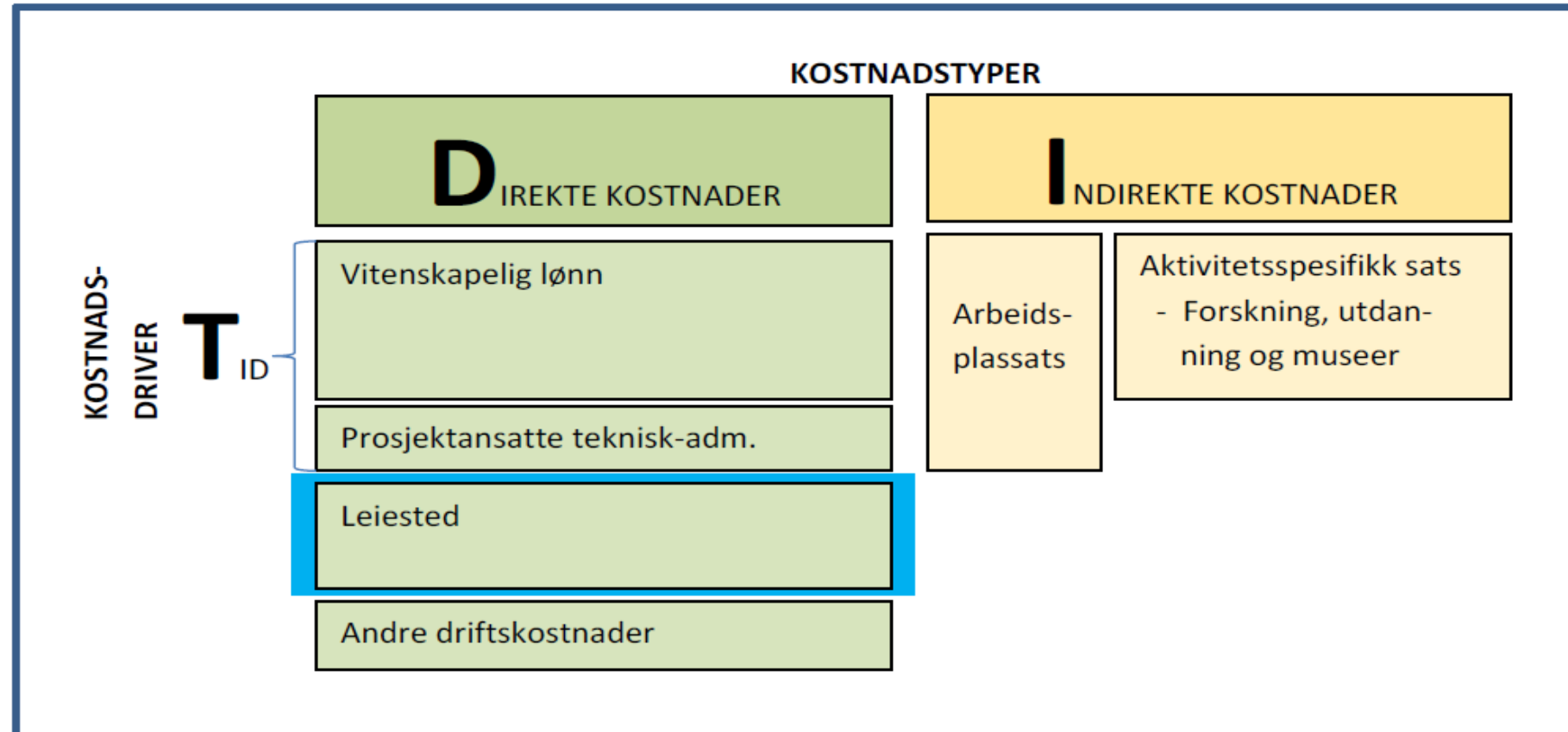
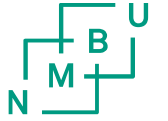
Leiested infra-utvalget

28.05.2019

Hva har skjedd og hva skjer videre:

- Overordnet kartlegging av hvordan dette med leiested praktiseres på NMBU
- Seminar med foredrag fra kunnskapsrike damer på NTNU
- Startet arbeidet med å utvikle en mal for beregning av leiestedskostnader basert på malen fra UiO.
- FA er i ferd med utarbeide et mandat for konseptfase (forprosjekt): Koordinering og tilgjengeliggjøring av forsknings- og undervisningsinfrastruktur ved NMBU

TDI-Leiested

Leiestedsmal

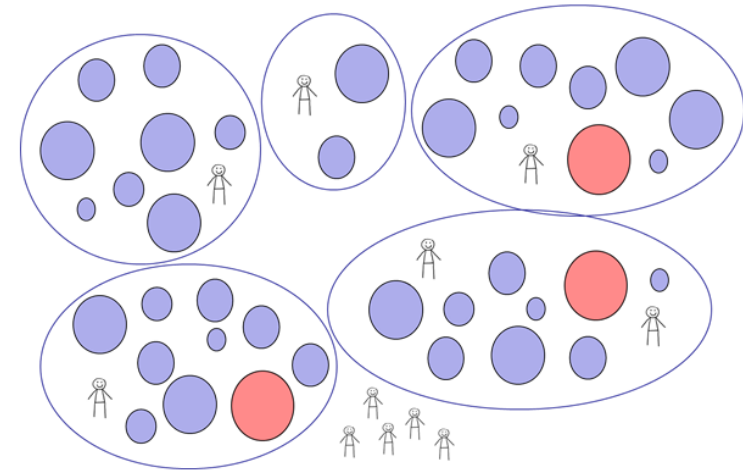
- Styrende prinsipp: God nok nøyaktighet
- Startet med å lage en mal i excel for kalkulering av leiested
 - Tatt utgangspunkt i UiO sin modell og gjør til vår
 - Vil ha med veiledning i malen
 - Vi etterstreber å bruke gjenkjennbare begreper, men leiestedsansvarlig vil komme til å trenge støtte av øk.folk.
 - I Oslomodellen beregnes prisen per år, men dette gir noen utfordringer
 - Variasjon i kostnader og kapasitet gir ulik pris
 - Manglende oversikt over total levetid på leiestedet

Leiested - definisjon

- Så stort som mulig, og heller bruke spesialpris på enkelt enheter?
 - Mindre manuell jobb
 - Merarbeid for å beregne og vedlikeholde timepriser
 - Mer detaljert styringsinformasjon (med små)
 - Riktigere prising (med små)

Fremgangsmåte for å beregne pris

- **Avgrens** leiested
- Finn **kostnadene** for hvert enkelt leiested
- Finn **kapasiteten** for hvert enkelt leiested
- Beregn **inngangsverdi** for leiestedet
- Beregn eventuell tilleggspriser for særskilt kostbart utstyr
- Beregn tilleggspris for særskilt bruk av teknikere
- Beregn eventuelle oppdragspriser (min 5% overskudd)

DOKUMENTASJON med
begrunnelse for valg som er gjort

Kostnadselementer som skal med :

- **Arealkostnader**

- Andel av bygningsavskrivninger
- Andel av husleie (inkluderer ikke avskrivninger)

$$\text{Timepris} = \frac{\text{Kostnad}}{\text{Kapasitet}}$$

- **Avskrivingskostnader driftsmidler**

- Ikke ha med BOA finansiert utstyr i bidragsprisen (for eksempel nasjonale infrastrukturer)

- **Felles driftsmidler**(kjemikalier, materiell, vedlikeholdskontrakter)

- Lønnskostnader og indirekte kostnader til **teknisk støttepersonell** som er nødvendig for at leiestedet skal være klar til bruk for forskere

- HUSK inkl overhead .

Leiestedsmaal

- I henhold til UHR sin utredning om leiestedsmodell kan pris beregnes som et gjennomsnitt over 3-5 år
 - Pris blir da basert på en kombinasjon av regnskap og budsjetterte tall

Dette anses ikke å bryte forutsetning om at leiested ikke skal generere overskudd i bidragsvirksomhet

Leiestedsmal-Kapasitet

- Antall brukertimer utstyrsenheter(e) er dimensjonert for i normal driftsfase til:
 - utdanningsvirksomhet
 - internfinansiert forskning
 - eksterntfinansiert forskning
- Hvis flere utstyrsenheter
 - Beregne kapasitet på det enkelte utstyr.
 - Hvis mulig med flere brukere samtidig, multiplisere

Utfordring: Hvis ulik kapasitet på utstyrsenheterne: Hvilken kapasitet får da leiestedet? NTNU beregner som et snitt. OBS husk teoretisk kapasitet.

Læring fra «leiestedsarbeidsgruppen»: Utstyrsenheter der kapasiteten avviker fra gjennomsnittet med mer enn 20-30% bør skilles ut som egne leiesteder/skjønnsmessig vurdering

Leiestedsmal- overskudd oppdrag

- Oppdrag skal gi overskudd
 - 5% anses som rimelig iht EU dom/avgjørelse
 - Hvis leiestedet har oppdrag direkte må overskudd beregnes

Hvis leiestedet brukes av prosjekter som andre styrer (eget fakultet eller utover egen enhet), hvor skal overskuddet på oppdrag ligge?

EØS artikkel 61

- 1. Støtten må innebære en økonomisk fordel for mottakeren
- 2. Støtten må være gitt av staten eller av statsmidler i enhver form(*)
- 3. Mottaker av støtte må drive økonomisk aktivitet (foretaksbegrepet) (**)
- 4. Støtten må begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer
- eller tjenester (selektivitet)
- 5. Støtten må vri konkurransen eller true med å vri konkurransen
- 6. Støtten må være egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene

Alle vilkår må være oppfylt

Statstøtteregeverket:

- Nye regler i statsstøtteregeverket fra juli 2014:
- Grense på **maksimalt 20 % økonomisk aktivitet av total årlig kapasitet på leiestedene** for at statlig støtte **ikke skal regnes som statsstøtte**.
- **Konsekvenser** for UH-institusjonenes samarbeid med eksterne:
 - **Begrenser** egen økonomisk aktivitet på det enkelte leiested
 - Kan begrense mulighetene for å **leie ut** til industri og andre eksterne kunder til økonomisk aktivitet
- Kan føre til **interessemotsetninger** der flere partnere ønsker å drive økonomisk aktivitet i **sameidelaboratorier**.

Statsstøtte forts

- Forskningsinstitusjoner er ikke omfattet av statstøtteregelverket for grunnforskning og kunnskapsspredning- dvs ikke-økonomisk aktivitet
 - Kan ha inntil 20% økonomisk aktivitet før regelverket trer inn.
 - Ved økonomisk aktivitet over 20%- statsstøtteregelverket trer inn
 - Ikke lov med krysssubsidiering- pris MÅ dekke alle kostnader og inkludere et overskuddselement.
 - OBS ved felles forskningsdeltagelse med private foretak. Klare regler for kostnadsdekning og eierskap til rettigheter.

Økonomisk/ikke- økonomisk aktivitet

- Økonomisk aktivitet:
 - Oppdrag, salg av laboratorietjenester og utleie av laboratorier.
 - Tjenester til prosjekt som anses som økonomisk aktivitet der eier av laboratoriet ikke er partner i prosjektet.
- Ikke økonomisk aktivitet:
 - Bidragsprosjekter(prosjekter uten motytelser) inkl nærings phd.
 - Alle interne forskningsprosjekter
 - Utdanningsprosjekter

Prising økonomisk/ikke-økonomisk aktivitet

- Når forskningsinfrastruktur brukes i **ikke-økonomisk aktivitet** (inkludert alle bidragsfinansierte prosjekter), har institusjoner i UoH-sektor anledning til å klassifisere bruken som **bidrag**, og dermed bruke **bidragspris**. Dette er uavhengig av om prosjektet gjøres i regi av infrastrukturens eier eller andre.
- **Utleie** av forskningsinfrastruktur til bruk i **ikke-økonomisk aktivitet** vil kunne klassifiseres som **ikke-økonomisk aktivitet** for forskningsinfrastrukturen. Dette gjør det enklere for forskningsinfrastrukturer å **overholde grensen på maksimalt 20 % økonomisk aktivitet**.
- Når forskningsinfrastrukturer benyttes i **ikke-økonomisk aktivitet** benyttes **bidragspris** både for **salg** og **bidragsprosjekter**.

Særeie

- **En partner eier og drifter, og fakturerer den andre partneren for all bruk**
- •Naturlig at **hovedbruker er eier**
- •**Eier fastsetter leiestedspriser** basert på kostnader og valg av kapasitet
- •**Risiko kan fordeles mellom flere parter** ved at samarbeidspartnere forplikter seg (skriftlig) til et antall timer per år (minimumsbruk).
- *NB: en stor nasjonal infrastruktur kan deles i flere særeier slik at flere partnere eier ulike deler*

Sameie

- **To eller parter eier og drifter sammen, inngår sameieavtaler**
- •Relevant der betydelig andel av aktiviteten er knyttet til felles prosjekter med sampublisering, partene ønsker **felles, langsiktig strategi både for utvikling av felles prosjekter og av nødvendig forskningsinfrastruktur**
- •Bruksrett = eierandel
- •**Partene fastsetter pris for sin andel (evt. sitt leiested)** basert på sine totale kostnader og sin eierandel (sin andel av kapasitet)
- •**Ingen fakturering** for bruk av infrastruktur **mellom partene før bruk overstiger eierandel**(= bruksrett)
- •**En part kan ha teknisk kompetanse** for hele sameiet, men tjenesten **faktureres** den andre i henhold til sameiebrøk (eks. månedlig)
- •**Åpen tilgang for alle brukere krever** god informasjon (bookingregler, prislister, osv)
 –sameiet må regulere fordeling av eksterne brukere

